

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Liberalizem in socijalizem.

Govoril dr. J. Deemastja na shodu krščanskih delavskih društev na Sv. Gori.

Dejstvo je, da se nezadovoljnost vedno bolj širi po svetu in klic po sreči postaja vedno močnejši. Toda kako nadejati ljudem zadovoljnost, potem ko je bila že jedenkrat zgubljena, kako jih osrečiti? Oglasili so se mnogi močje, ki so ljudstvu pripovedovali svoje nauke, ki naj je osrečijo.

Zatrjevali so, da človek zamore postati srečen le tedaj, če je popolnoma prost; streliti mora vse sponse, ki ga vežejo. Povse svoboden zamore človek postati le, če odpade od Boga in zapusti njegove sv. nauke. — In kak je bil sad tega nauka? Zginila je ljubezen do bližnjega, močnejši vsužnil si je slaberega in mu pil njegovo kri. Na jedni strani vstajalo je ogromno bogastvo, na drugi strani rodila se je revščina, uboštvo. Kruto in neumiljeno so začeli gospodarji bogatini zapovedovati svojim podložnim delavcem; zniževali so jim neprestano plače, tako da si ubogi trpin vkljub 10 do 12 urnem napornem delu ni prislužil toliko, da bi pošteno preživel sebe in svojo družino. Tam milijoni denarja — tukaj popolnoma revščina! Z zavidnim očesom je gledal ubogi trpin, ki si je služil z mukopolnim delom svojo uborno dnino, na ogromno bogastvo nekaterikov, katero so si pridobili z izkoriščanjem delavcev.

To je stanje, ki je povzročil brezverski liberalizem s svojimi nauki.

Toda ljubi Bog vedno skrbi za to, da drevesa ne rastejo v nebesa, da ljudje ne zgrade nebotičnih stolpov. In tako je isti Bog naklonil skrajno oblastnemu liberalizmu sina, kateri razglašal možko dobo svojega očeta za onemoglost, za ostarelost, samega sebe pa za pravnega dediča njegovih nauk. Saj druge dedščine mu oče ni zapustil, pahnil ga je

od sebe, izločil ga od vseh pravic, ki jih rojstvo podeljuje otrokom.

V mislih imamo današnji socijalizem, kateri zastopa nepregledne vrste nesrečnih, od brezvestnega liberalizma izsesanih, od dedščine izobčenih in zavrnjenih revežev — proletarcev. Tako smemo mejnarodni socijalizem smatrati kot krvno osvetlo, ki jo zanemarjena, bedna, v brezboštvo vzgojena, zapeljana družba izvršuje nad družbo, ki ima sedaj vso oblast v rokah. Edina moč, silna moč, ki jo ima ta mejnarodna zveza, edino netilo nje maščevalnosti, so nauki, ki jih je učil liberalizem.

Mej tem ko je liberalizem oklical popolno svobodo pojedinca seveda le v prid svojih privržencev — postavil je v svojem brezkončnem hinavstvu načelo o popolni lastnini, češ, posestnik, lastnik je edini, neodvisni in neodgovorni gospod svojega imetja, prav nič ne navezan na dolžnosti krščanske pravičnosti in ljubezni, da, poslednje niso nič drugega — nego neumnosti in korupcijska sredstva — šli so socijalisti dosledno kakor je učil liberalizem dalje in so proglasili, da posameznik nima nobene lastnine, ampak vse pripada skupni družbi — državi.

Stoječ na načelih popolne svobode ni ostal socijalizem kakor liberalizem na pol potu, ampak šel je dalje ter trdi, da ne priznava nobenega stalnega združenja mej možem in ženo, katerega mi imenujemo zakon, ampak je proglasil — prosto ljuhezen —

V vsem pa je socijalizem — v kolikor jih je dosedaj zamogel, izvajal svoje nauke doslednejše nego stari liberalizem.

Nekaj pa imata liberalizem in socijalizem skupnega. Oba prilastujeta svobodo, a to le za to, da z nje pomočjo vzdržujeta svoje lastno gospodstvo. Ako pa ljudstvo navzile nepopisni strahovladi ne stori, kar zahtevata ona dva, in če se celo predrzne ljudstvo n. pr. poslati v zbornico značajnih katoliških mož,

tedaj gorje, gorje! Nad ljudstvo se vlije cela ploha raznih liberalnih psov, kakoršne so n. pr. zabilost, neotesanost, klerikalizem, nazadnjaštvo, srednjeveško mračnjaštvo itd.

Kakor liberalizem tako tudi socijalizem govori o svobodi, a v mislih imata oba le lastno nadvlado; prilizujeta se ljudstvu pod krinko svobodoljubja, a objednem grozita ljudstvu, ako se poslužuje svojih pravic drugače, nego jima je ljubo.

Liberalizem in socijalizem privedla sta ljudstvo do one nezadovoljnosti, v kateri neprestano vzdihuje po sreči; saj sta vzela ljudstvu vero v nadnaravno življenje, v poplačilo na onem svetu; dala mu nista ničesar, da bi si zamogel vstanoviti posvetna nebesa, nasprotno smatrala sta je za svojega sužnja.

Liberalizem in socijalizem pahnila sta ljudstvo v ono nesrečo, v kateri zdihuje danes.

Ljudstvo obrnilo se je od Krista, kojega nauki samo ga zamorejo osrečiti. Ob rojstvu tega velikega učitelja so klicali angelji: Mir ljudem na zemlji!

Posvetil je dotlej zaničevano delo in ko je začel pridigovati svoje nauke, proglasil je za prvo in najvišjo zapoved: Ljubezen do bližnjega, ki zamore vstvariti edino pravo in pravično razmerje mej gospodarjem in delavcem, mej bogatim in revnim, mej učenim in neukim. Gospodar zaveda se svojih dolžnosti napram delavcu in delavec zopet svojih nasproti gospodarju; oba združuje tesna vez ljubezni.

Zgodovina nam kaže, da so bili posamezniki kakor tudi narodi tedaj najbolj srečni, ko so se tesno oklepali Boga v javnem kakor tudi zasebnem življenju. — Le iz naukov našega Zveličarja, iz njegove velike zapovedi o ljubezni do bližnjega zamore vzkliti

ljudstvu sreča; le iz tega semena zamore dozoreti prava ljudska sreča.

Občni zbor

„Centralne posojilnice“ v Gorici.

V četrtek dne 25. m. m. se je vršil občni zbor „Centralne posojilnice“ ob precejšnji udeležbi. Predsednik dr. Gregorčič omenja, da je bil redni občni zbor dne 11. maja t. l. vsled prepričlega števila navzočih članov nesklepčen, vsled česar se je v smislu pravil sklical drugi občni zbor, ki sklepa ob vsakem številu navzočih članov. Po kratkem nagovoru preide na dnevni red in pozove uradnega vodjo, naj prečita poročilo in računski sklep za preteklo četrtlo upravno leto.

Iz poročila, ki ga je prečital vodja S. Premrou, posnamemo sledeče podatke o poslovanju posojilnice v minoletem letu. Številkam za l. 1904 dodamo boljše preglednost v oklepajih one za l. 1903.

Članov je bilo koncem leta 1904 74 (77) z 119 (116) glavnimi deleži in 797 (886) z 823 (711) opravnimi deleži, skupaj torej 871 (713) članov z deležno vsoto glavnih deležev K 23.800— in opravnih deležev K 1646—

Denarni promet je znašal K 3.771.489,28 (K 2.775.269,20).

Hranilnih vlog je bilo koncem upravnega leta K 1.165.444,05 (807.484,31 K) in sicer je bilo vloženih K 627.934,15 (kron 402.696,57), vzdignjenih pa kron 311.591,43 (K 304.676,03).

Posojil je bilo koncem leta 1904 K 799.105,93 (K 678.981,21), in sicer je bilo danih na osebni kredit in zastave K 86.238,84 (K 79.623,91), na vknjižbo kron 162.568,54 (kron 67.342,74), vrnjenih pa je bilo na osebni kredit in zastave K 78.056,48 (K 30.698,70), na vknjižbo

griču, kakor mati je bila, ki gleda po dolini, da se ji ne ponesreči kateri izmed otrok. Tako je gledala cerkva tja doli na obrežje in na morje in oči ribarjev so se v boju z valovi zaupno ozirali nanjo. Ob mraku, ob zornem jutru pa so zaslišali mehki zvoki zvonov tja doli do razdrapanih kolib in do razjedenih peči in penečih se vod. In tedaj je bilo ribičem in onim, ki so obdelovali rdečo zemijo sladko pri srcu. In mnogemu se je zdelo, da bi moral jokati, ko je zadonelo čez goličave, zakaj vajeni so bili gromov in šumenja bobnečih voda ribarji in niso slišali še slajših glasov od teh, ki so prihajali iz holma doli in šli daleč, daleč čez morje.

Tisto noč — pravijo — pa je bila zamorila vihra ljubke glasove in kot težka pest, ki zdrobi, kar zadene, je bilo leglo nad morje in obrežje. Vajeni so bili ribarji viharjev, to noč pa so drgetali v svojih kolibah in drgetale so kolibe nad njimi. Kot brezen temna noč je pokrila morje, samo bele pene so brizgale k nebu, od obrežja so se trgale skale, padale s šumom in ropotom v valove, jagnedi ob morju so se bili nagnili pod pritiskom vihre nad morje, ki se je kuhalo, vrelo, kipelo, divjalo, kakor razljučena zver, ki je zavohala kri. V oblakih je bobnalo, stresalo se je obnebe

LISTEK.

Cvetje z vrtov večnih višav.

Nabral: dr. Andrej Pavlica.

Binkošti.

Izlil bom svojega Duha...
10. 2. 28.

O raduj se zemlja vsa
dneva svetega Duha,
ki oživlja vse stvari!

Nad vodami plaval je,
ko vsemir uređaval je,
ko določal je moči.

Od njegovega srca
je v stvarih dobrot vsa,
je lepote Božje dar.

Vse v ljubezni je uredil,
svet prečudno je spojil,
vzgal nebeskih luči žar.

In na binkoštni je dan
bil apostolom poslan
sveti Duh ko z néba šum,

da jih v veri je vtrdil,
jim jezike podaril,
in razbistril jim razum.

Dal jim je pogum srca,
da do skrajnih mej sveta
nesli Božje so ime.

Obogatil uboge je,
svet odrešil toge je,
vsem olajšal je gorje.

Tudi danes dviga nas,
še, ko nekdanj, vžiga nas
binkoštni častiti dan.

Vse se giblje, vse hiti,
mesto polno je ljudi,
da odmeva šum glasan!

Kakor belih rozic cvet
danes je prizor deklet,
ki jih sveti Duh je izbral.

Dečkom jasno iz očes
sije svetli žar nebes,
ki ga sveti Duh je vžgal.

Starček, glej, ko davne dni,
z njimi vred se veselil
pozabivši vse skrbi!

Tudi ubožec je vesel
zabil težo svojih rev:
Z deco svojo se gosti!

Žalostnim se sled solza
na obrazih ne pozna:
Strta je krivice moč!

Roke si podavajo
in se poljubavajo
praznika se radujoč!

In nebo se novo zdi,
solnce lepše se blišči,
lepše cvete divni maj!

Svet vesoljni prenovljen,
prenovljen in pomlajen
zdi se danes novi raj!

Zdrava, morska zvezda!

Povest z obali Jadranskega morja.

I. Mohorov.

I.

Povedal vam bodem povest o prečudno lepi podobi, tako jo bom povedal, kakor sem jo slišal; in ničesar ne bom prikril, tudi ne, kako me je ganila s pogledi presladkimi, prečudna Gospa, da sem jokal pred kipom Bogorodnice, zakaj solz kesanja me ni sram...

Pred davnim časom so bili sezidali cerkev na griču, sezidali so jo tam gori, da so jo videli mornarji s širokega morja in romarji, ki so hodili z južnih strani v Št. Ivan, so poklekali ob cesti in se poklanjali svetniku Pelagiju (Polaju). Samotna in zapuščena je samevala na

K 50.626/18 (K 67.342/74). Koncem leta je bilo posojil na osebni kredit in zastave K 240.017/27 (K 231.884/91), na vknjižbo pa K 599.088/66 (K 447.146/30).

Tekoči račun z "Goriško zvezo", z raznimi bankami in privatniki je imel prometa K 23/1.800/78 (K 1.809.948/32). Stanje računov posojilnici v dobro koncem leta K 398.002/62 (K 221.370/99), posojilnici v breme kron 21.263/53 (K 78.756/09), tako da je imela posojilnica naloženega denarja kron 367.739/09 (K 142.614/90).

Čisti dobiček iz leta 1903 v znesku K 4036/76 se je porabil tako-le: a) v splošni rezervni zaklad K 2150/04, b) v razpoložni zaklad K 746/36 in c) za 5% dividendo deležem K 1140/86.

Rezerni zaklad je znašal K 3346/24 in naraste z pripisom za leto 1904 na K 6135/29.

Iz razpoložnega zaklada je načelstvo razdelilo za podporo "Šolskemu Domu" K 300, za razne podpore dijakom in kmetovalcem K 200, na razpolago ostane za novi letnik K 458/64, po sklepu običnega zbora dobi zaklad K 356/75, tako da znaša za leto 1905 K 815/39.

Čisti dobiček za četrtlo upravnno leto 1905 znaša K 4323/02, ki se porabi po sklepu običnega zbora a) za pripis rezervnemu zakladu K 2789/06, b) za pripis razpoložnemu zakladu K 356/75 in za 5% dividendo deležem K 1177/22.

Hranilne vloge v znesku 1.165.444/05 K so pokrite s posojili na osebni kredit in zastave K 240.017/27 s posojili na vknjižbo K 559.080/66 in z lastnim naloženim denarjem K 367.739/09, skupno torej s K 1.166.835/02, ne oziraje se na garancijo podano po deležih.

Zborovalec B. Grča vpraša, ali so se podeljevale podpore dijakom in kmetovalcem na podlagi prošelj ali prostovoljno. Predsednik odgovori, da so se iste podeljevale vedno le na podlagi prošelj. Zborovalec J. Čebular vpraša, koliko je še dolžna "Krojaška zadruga", in kaj pomeni postavka v bilanci "Deleži "Krojaške zadruge" K 8648.—". Predsednik odgovori, da znaša dolg "Krojaške zadruge" ob sklepu leta 1904 s pripisanimi obrestmi vred K 43.092/07 od zneska K 109.461/59, kateri se je porabil za sanacijo te zadruge v letu 1903. Kar se tiče točke "Deleži Krojaške zadruge" pojasni, da kupuje "Centralna posojilnica" odpovedane, pa za izplačilo v smislu zakona še ne zrele deleže onih članov "Krojaške zadruge", ki nimajo volje ali potrpljenja, da počakajo zakonito dobo izplačila. Deleže pa kupuje v gotovem prepričanju, da "Krojaška zadruga" povrne posojilnici svoj dolg, izplača vse deleže članom in da še kaj dobička po vrhu ostane. Poslovanje se vrši sedaj v redu.

Predsednik prečita predlog načelstva in nadzorstva za razdelitev dobička iz l. 1904, razjasni vzroke, vsled katerih je dobiček "Central. posojilnice" le omejen, med temi n. pr. ta, da posojilnica že po svoji tendenci ne išče dobička, ker ga prepusti združenim posojilnicam in zadrugam samim, vsled česar se je ravno znižala tudi obrestna mera za posojila,

in krvavi bliski so križajoč se vdarjali v obrežne skale.

Tedaj so se stirkali otroci k materam in žene so iskale tolažila v očeh mož. In ni ga bilo, ki bi bil spal to noč, kakaj grozna je bila in kakor sodnji dan je visel nad vso zemljo. Ta čas se je borila zunaj na morju lepa ladija z valovi in viharji. Kakor lupino metalo jo je razpenjeno vodovje semintja, da so drgetali jambori, pokali sklepi, trgale se vrvi. Jadra so se prasketajoč trgala in plesala v burji kakor zlokrvni ptiči nad grobovjem. Mornarji so izbuljenih oči strmeli v grozo in čakali smrti. Groza in obup sta jim bila odvezla misli in moč in bili so podobni mrtvecem, ki ne vidijo in ne slišijo.

V ospredju ladije ob krmilu je stal kapitan. Mrtvaški mir in divja odločnost je sevala na obličju njegovem. Zdelo se je, da mu ni za rešitev, toda kdor bi bil videl v dušo njegovo, bil bi čul njegovo prevročno molitev. Ne radi mene, radi moje žene, otrok, radi otrok teh mojih tovarišev, se nas usmili! Pokaži obal, oljubim Ti, da Ti sezidam kapelico in postavim vanjo Tvojo sliko tam, kjer pokažeš rešitev — zemljo!

Tisti hip je švignil blisk od vshoda do zahoda in je bilo svetlo kakor da je

dočim je ostala ona za vloge nespremenjena, potem pa tudi preoblica denarja, katerega ni mogoče plodonosno naložiti tako, da bi dalo kaj dobička, marveč se dobi za njega ravno toliko, da ni izgube.

Poročilo, računski sklep in predlog glede razdelitve se stavi na glasovanje. Sprejme se vse soglasno.

Izvolijo se v nadzorstvo soglasno vsi dosedanjí člani nadzorstva, in sicer gg.: Dr. Fran Kos, Jakob Čebular, dr. Andrej Pavlica, Josip Mašera in Josip Vidmar.

Pri točki "Slučajnosti" nasvetuje zborovalec A. Berlot, naj se vpeljejo pri posojilnici tudi posojila na amortizacijo. Dr. A. Gregorčič pa poda nasvet, da bi se vpeljala posojila na tedensko ali mesečno vračevanje v obrokih, kakor imajo to drugje. Razlika bi bila ta, da bi se posojilnica zadoljevala z 6% ali 7%, ne pa z 11%. Tudi bi bilo dobro, če se vpelje poslovanje s trgovci.

Nasveti se izročé načelstvu v pretresovanje, nakar se občni zbor zaključí. —

Rusko-japonska vojska.

Moskovski list "Ruskoje Slovo" je priobčil o bitki v korejskem prelivu nastopno poročilo, ki so je poslali častniki križarke "Almas":

Prvi dan spopada, to je dne 27. maja, zjutraj je prva pričela streljati oklopnača "Imperator Nikolaj I." na 4 japonske križarje, ki so se pojavili, nakar so isti hitro odpuli nazaj. Ruska eskadra je nato v 4 kolonah nadaljevala svojo vožnjo v korejski preliv. Admiral Roždestvenski je postavil eskadro v bojno formacijo. Bližaje se nasprotniku, je pričel boj. Japonci so skušali z manevriranjem obkoliti eskadro Roždestvenskega. Oklopnača "Suvarov" se je obupno borila. Petkrat je na ladiji nastal ogenj, ki so ga vsakikrat pogasili. Izvrstno so se borile tudi ladije "Navarin", "Admiral Senjavin", "Generaladmiral Apraksin" in "Admiral Ušakov", ki so tega dne ostali nepoškodovani.

Trdovrsten, neizprosni boj je nastal ob 1. uri popoldne ter je trajal pozno v noč. Boj je podajal nastopno sliko: Pomožna križarja "Rus" in "Ural" sta se pogreznila; njihju posadki so vsprejele druge ladije. "Imperator I." se je pogreznil tako, da je le sprednji del ladije molel iz vode. "Orel", čegar dimniki in jarbola so bila odstreljena, je bil v plamenu. "Aurora" je bila tudi zadeta in je izgubila jarbolo. Dve ladiji tipa "Borodino" sta legli ob bok, vendar sti se zamogli držati na vodi. Očividci zatrjajo, da so potonile tri japonske ladije, ena s tremi dimniki, ena druga tipa "Uššin", tretja neznanega tipa.

Pred solčnim zahodom je bil odbit prvi japonski napad torpedovk. Zdi se, da preliravajo Japonci svojo zmago. Parnik "Inoire" je bil priča bitke. Admiral Nebogatov je bil ujet, ker se je njegova ladija "Imperator Nikolaj I." potopila. Admiral Roždestvenski je dal med bitko v soboto proti večeru signal: "Prenehati s streljanjem, sovražnik se umika". Napadi s torpedovkami so pričeli ponoči.

dan. Glej, in zažarelo je in se zasvetilo pred očmi poginajočih. Kakor da je vzrastla, iz valov se je zabelila cerkev na griču, kakor bel golob je bila, noseč blagodejne vesti. Oživel so obraz: obupajočih in s poslednjimi silami so zavili v malo pristanišče, ki ga jim je nudila rešilna obal.

In kapitan je držal obljubo, rezidal ni kapelice, poklonil pa je kip prečudne Matere, Gospe premilih oči, cerkvi. Od daleč so ga bili pripeljali in ker so ga peljali, so bili začarani ljudje zbog lepote te rajske podobe. Sveta redovnica, pravijo, ga je izdelala in ko je dokončala, je umrla prevzeta od njegove miline in ljubezni do Nje, kateri v slavo je bila posvetila vse svoje moči.

Tako se je naselila na gori Mati prečudnih oči v veselje vsem, ki so jo ljubili. Enako je prišel potnik skozi selo, so ga peljali in mu pokazali Presveto; verovali so v njo in nje moč. In bilo je človeku, ko je pogledal v njene oči, da se mora zjokati, in dasi bi bil grešnik velik in zakrknjen in dasi bi bil prelil kri bratovo v jezi ali zavrtno, pred Gospo prečudnih oči bi bil molil in se kesal.

(Dalje pride.)

Morje je bilo viharno, zato so se poškodovane ladije potopile.

Poveljnik "Almas" je videl, kako se je pogrezala neka japonska topničarka in kako se je potopila ena japonska križarka.

***

List "Echo de Paris" je iz Petrograda prejel nastopno poročilo: Sklenjeno je nadaljevati vojno do skrajnosti. Opustilo se je misel sklicati narodno zastopstvo, ki naj bi se posvetovalo o sklepanju miru. Zmagala je reakcionarna stranka; govori se celo, da postane Po-bedonoscev državni kancelar. V kratkem se ima odposlati na bojišče v Mandžurijo še 200.000 mož, kjer je dovelj zalog še za dva meseca. Omenjene čete dosepejo na bojišče tekom enega meseca in potem prično vojne operacije s podvojeno silo.

Petrograjski dopisnik pariškega lista "Le Journal" poroča, da ne veruje nikdo v ruski prestolnici, da se prično mirovna pogajanja. V diplomatskih krogih se smatra za neresnično vest o posredovanju več velevlasti. Splošno mnenje v oficijelnih krogih je, da bo Rusija nadaljevala vojno in da jo mora nadaljevati do eventualne zmage. Tudi časniki so tega mnenja. "Srjet", "Novosti" in "Nova Vremja" soglašajo v tem, da ima Rusija vse interese na tem, da počaka z mirovni mi pogajanjí dolje, dokler se ne ponudijo ugodnejše okolnosti.

***

Iz Petrograda javljajo, da je znani kapetan Klado, — ki je pred odhodom brodovja Roždestvenskega priobčil v listu "Novoje Vremja" celo vrsto člankov, v katerih je dokazoval, da je ruska mornarica slaba in nezadostna, — sedaj nasproti nekemu sodrniku "Birševija Vedemosti" izjavil, da je bil poraz Roždestvenskega od početka neizogiben. Da je pa ta poraz tako strašen, treba je v prvi vrsti pripisati nesrečni situaciji, v kateri se je nahajal Roždestvenski; potem ožini preliva pri otoku Taušimi, ki je dala japonskim torpedovkam ugodno priliko za napad, in v tretje povsem nepredvidenim prilikam, katerih ni možno na drobno pretresovati.

***

Admiral Togo je v soboto v pomorski bolnišnici v Saseho obiskal admiral Roždestvenskega, mu o tej priliki izrazil svoje simpatije ter pohvalil hrabrost in žilavo vstrajnost Rusov, ki so jo pokazali v bitki. Istočasno je izrazil nado, da se bo Roždestvenski v kratkem zamogel vrniti v Rusijo.

Globoko ganjen se je Roždestvenski zahvalil ter je čestital Japonski na srčnosti in patriotizmu svojih mornarjev. Plemeniti značaj zmagovalcev je zmanjšal žalost nad porazom.

Oba admiral sta se nekoliko minut razgovarjala v angleškem jeziku. V sobi, kjer sta bila, ni bilo nobenega poleg, razun zdravnika. Roždestvenski je ves ohvezan, bled shušjan; svoje rane prenaša z veliko potrpežljivostjo. Govori se, da mu bodo morali odrezati eno nogo.

***

Iz Petrograda poročajo, da so bile v nedeljo v veliki cerkvi carske palače v Carskem selu zašušnice za padle ruske vojake. Službe božje so se udeležili car, carica, veliki knezi in velike kneginje.

***

Po morskem boju v soboto popoldne so ruske ladije imele priliko ubezati, ko bi se Roždestvenski ne bil dal premotiti od Japoncev. Ti so se namreč umaknili za otok Cušimo in Rusi so mislili, da so se spustili Japonci v beg. Brezskrbno so pluli naprej, ko se je nenadoma izvršil torpedni napad. Pri prvem nočnem napadu na balliško brodovje so stopili v akcijo japonski podmorski čolni. Eden od teh potopil je tudi "Navarina".

***

Admiral Enkvist, ki pričakuje ukazov iz Petrograda, je pričel popravljati ruske ladije, ki se nahajajo v Manila pristanišču.

***

Iz Šangaja poroča "Rusko Slovo": Felkerzam je umrl 23. maja zaradi želočnega raka. Admiral Roždestvenski, ki ga je nekaj dni pred smrtjo obiskal na "Oslablji", je prepovedal admiralovo smrt naznaniti prodovju. Le njemu naj se naznani dogodek po dogovorjenem znamenju. Med bitko je na "Oslablji" vibrala admiralova zastava. Pred smrtjo je prosil Felkerzam, naj se prepelje njegovo truplo v Rusijo.

***

Iz Manile javljajo, da so trije ruski križarji, ki so dospeli tjakaj, izgubili: mrtvih 22 častnikov in 45 mož; ranjenih 4 častnike in 131 mož. Ladije so poškodovane pod vodo, dimniki so jim prebiti in mnogo topov ni več za rabo. Vsi ruski častniki potrjujejo, da so Japonci rabili v bitki v prelivu Taušima podmorske čolne, s katerimi so med rusko floto provzročili velik nered ter odločili ruski poraz. Admiral Enkvist ni ranjen. On je moral zapustiti admiralso ladijo "Oleg", ki je od japonskega ognja silno trpela ter je moral svojo zastavo razviti na "Aurori".

***

Angleški parnik "Pigeney" poroča, da se je, z njega videlo, kako sta dva križarja ruskega dobrovoljnega brodovja 50 milj severno od Hongkonga preiskala štiri trgovske parnike.

***

Kakor se poroča iz dobrega vira, odpošlje Japonska na Rusko vse ruske mornarje, ki se nahajajo v ujetništvu, bodi-si one, ki so se sami udali, bodi-si one, ki so bili na drug način ujeti.

***

Od vseh ruskih ladij, ki so jih Japonci ugrebili v zadnji pomorski bitki ter odvedli v Saseho, je "Nikolaj" najbolj poškodovan. Na levi strani ima več lkenj širokih nad tri čevlje; ena je celo deset čevljev dolga. Večina brzostrelnih topov na levi strani je razdejana.

Politični pregled.

Državni zbor. — Državni zbor prične zopet zborovati 14. t. m. Poleg kongresa so na vrsti predloge o nekaterih lokalnih železnicah in poročilo imunitetnega odseka o dr. Tavčarju.

Črnogorski knez na Dunaju. — Kakor pišejo z Dunaja, se bo črnogorski knez Nikola v ministerstvu za vnanje stvari razgovarjal tudi o stvari trgovinske pogodbe med Avstro Ogrsko in Črnogoro. Radi tega se je že nedavno mudil na Dunaju tudi črnogorski finančni minister.

Kriza na Ogrskem. — Krize na Ogrskem še vedno noče biti konec. Pred par dnevi so poročali listi, da bo de še ta teden imenoval cesar bivšega honvedskega ministra fidm. Fejervareja min. predsednikom. Danes pa prihaja novo ime na površje. Predsednik konzularnega nadsodišča Kvassay mudil se je namreč te dni v Budimpešti ter je imel z voditelji koaliranih strank daljše pogovore o sedanjem političnem položaju na Ogrskem. On je sicer trdil, da ni dobil ne direktnega in tudi ne indirektnega migljeja od zgoraj v tem pogledu in da je le prišel iz lastnega nagiba prepričat se o razmerah, ki vladajo sedaj na Ogrskem. Značilen pa je vendarle ta le njegov odgovor, ki ga je dal dotičnikom na vprašanje, ako misli postati on min. predsednik. Kvassay je namreč odgovoril: Jaz tega ne nameravam, ali prišel sem proučevati razmere, da jih nekoliko spoznam, predno bi se mi poverila kaka politična uloga.

Razstrgana cesarska zastava. — V poletnem vojaškem taborišču za budapeštansko garnizijo v Piliš Čabi je neki rezervist raztrgal cesarsko zastavo. Dasi je polkovnik takoj sredi noči zapovedal celemu polku nastopiti, niso mogli krivca najti.

Knez Lichtenstein o posledicah ruskega poraza na morju. — Dne 3. junija je govoril knez Lichtenstein na shodu kršč. soc. društva o raznih dnevnih vprašanjih. Glede posledic ruskega poraza na morju izrazil se je knez Lichtenstein tako-le: Na svetu se je izvršil dogodek, ki bo imel dalekosežne posledice. To je odločilna japonska zmaga na morju. S tem je izginilo upanje, da se bo vojska na suhem za Ruse ugodno končala. Boj Rusov je brezupen in mir pod težkimi pogoji se je približal Rusiji. S krščanskega konservativnega in splošno evropskega stališča moramo ta izid bitke obžalovati iz celega srca. Moč evropskih velesil, v kolikor se to tiče kolonij, je bila le vojaška, in to posebno napram Azijcem. Ta moč pa je z ruskim porazom zlomljena, in Francozi, Holandci Američani in tudi Angleži bodo kmalu čutili silo domačinov. Vsled zmage Japoncev se morajo pripravljati na suhem in na morju vse vlasti, ki imajo kolonije. Z eno besedo označim naš položaj za prihodnost: Mi smo blamirani Evropci.

Odstop francoskega ministra za zunanje zadeve Delcasse. — Francoski minister za zunanje zadeve je torej odstopil. Med njim in med predsednikom sedanega francoskega ministerstva Rouvierom, kakor tudi med drugimi člani ministerstva, nastala so velika nasprotstva in Rouvier je vse poskusil, da bi Delcasseja odstranil. To se mu je zdaj posrečilo. Največje veselje pa ima nad odstopom Delcasseja Nemčija. Delcasse bil je namreč odločen nasprotnik Nemčije in ni hotel nikdar ničesar slišati o kakem zblizanju Francoske k Nemčiji. Nasprotno je pa gojil nekako nagnjenje do Angleške in da ga je zaradi tega tudi prav rad imel angleški kralj Edvard VII. Z odstopom Delcasseja so posebno zadovoljni francoski frasoni ter vsi oni življi, ki so podkupljeni od Nemcev. Zastavno prevzame vodstvo zunanjega ministerstva min. predsednik Rouvier.

Spor med Avstrijo in Japonsko. — Rusija je naročila v Hirtenbergerjevi tovarni 200 milijonov palon. Pariški japonski krogi smatrajo to naročilo za kršenje nevtralnosti od strani Avstrije ter pravijo, da bo Japonska storila resne diplomatske ngovore, da onemogoči naročilo.

Dopisi.

Iz devinske okolice. — Fo fo, teff-teff, drin-drin oglašajo se vsak trenutek avtomobili, bencinomobili in bicikli na cesti, ki vozi iz Trsta skozi Gradišče. Posebno ob nedeljah, ko ni človek niti gotov pred temi bogataši in reveži. V surovosti in nesramnosti se odlikujejo posebno tržaški kolesarji. Ti menijo, da bodo utekli s svojim izposojenim kolesom celo Bogu. Zato preklinjajo, da je groza, obnašajo se jako nedostojno.

Kalabrež ostane Kalabrež, četudi služi v Avstriji krone namesto v Kalabriji italijanskih palank. To so vam pravi cvet kulture. — Zadnje dni nabrežinske stavke se je vračal devinski g. kaplan (v nedeljo po sv. maši) iz Stivana domov. V Devinu sreča tri laške štrajkujoče „gospode“ iz kamnolomov. Ko se jim približa, pričela sta dva preklinjati Boga, Mater Božjo, svetnike itd. prav na ital. patent, kakor bi bila obsedena, dokler ni izginil. — Enak dogodek je doživel devinski g. kaplan na Vnebohod. Ko se je spet vračal po sv. maši iz Stivana, sreča sedem laških objestnežev-pešcev. Ko ga gledajo, napravijo „rechtschaut“ ter mu zapojejo v pozdrav s krohotom „krasno“ spremljano pesem, ki smrdi Podrekovem „Asinu“. (Podrecca je urednik „Asino“-v.) Posebno so poudarjali kitico „Melteremo sotto i piedi il dom...“ — — — G. kaplan je rekel: „To je že na račun 21. stoletja“ ter šel dalje, želeč si v prihodnje kaj takega ne na samoti, ampak v bližini orožniške postaje. Res lepi dokazi „avite“. Oni, ki je slišal.

Iz Mirna. — (Novice.) — Pogreb g. nadučitelja Ferd. Vodopivca je bil lep. „Kat. del. društvo“ se je pogreba svojega društvenika udeležilo se zastavo in pevskim zborom, kateri je ta dan zopet pokazal, da vrlo napreduje.

Pevska z bora društva „Ipava“ in „Miren“ sta tudi pri pogrebu pela. Namen je bil konkurenca našemu pevskemu zboru. Ali posrečil se jim ni, čeravno sta se oba zbora združila. Po pogrebu so šli mesto k maši zadušnici, v krčmo.

Redni občni zbor je imelo lišičje društvo „Miren“ z 20 udi. V novizvoljenem odboru manjka policaj Sohar. Popred je bil odbornik. Ta človek je eden tistih, ki spada k vsemu, popred nego policiji. Temu človeku pa manjka marsikatera lastnost pravega policaja. Njegova gorečnost v službi ni posebno enakomerna. Tako je ista n. pr. glede naših fantov prevelika, dočim mu je nedostaja prav tam, kjer bi bila na mestu. Posebno odločno nastopal je proti našim fantom velikonočni ponedeljek. Ne vemo pa, ali je to delal bolj kot policaj, ali pa ko odbornik društva „Miren“. Ta zadeva obravnavala se bode v kratkem pred sodnijo. Čudno je bilo njegovo postopanje nasproti nekemu vojaku dne 21. m. m., katerega je hotel naš policaj menda razorožiti in tudi aretirati zaradi tega, ter je vojak nekemu drugemu branil, da bi se ne pretepal. Na vsak način bi bilo želeli, da si občina prisrbi kakega drugega sposobnejšega policaja.

Jako čudno je bilo postopanje našega županstva nasproti pokojnemu organistu v zadevi njegove plače. Istotako čudno se vede županstvo tudi nasproti novemu organistu v istem pogledu. Sicer pa ne vemo, kdo da pri nas županuje, ali občinski tajnik učitelj Učbančič, ali pa kdo drugi. Ta se je namreč nedavno temu samooblastno izrazil: „Niti krajevarja ne damo za škofa t. j. za olepšavo Mirna o priliki birme“. Sto kron podpore pa za prireditev plesa imajo naši možje.

Prihodnje praznike imeli bomo pri nas čevljarsko razstavo.

Naše podporno društvo napreduje prav dobro. Ono šteje sedaj 270 udov. Za „Sočino“ mijavkanje pa se brigamo prav toliko, kakor potnik ko gre mimo kake luže za regljanje žab.

Dokaze, da liberalci pri nas italijanski prepevajo, nesli smo v uredništvo „Soče“.

Sv. Lucija ob Bači. — (Železniske novice.) — Vsi stanovi napredujejo kolikor toliko v gmotnih razmerah, samo delavec-trpin je vedno na jednom in istem mestu. Pa kje je iskati temu pravi vzrok? Prva in največja zatornica je pijančevanje, ki je tako zelo razširjeno med delavci. Neka sveta groza obide človeka, ko vidi v jarku poleg ceste pijanca vsega zamazanega in potolčenega, tam pred seboj pa drugega, ki mu je državna cesta preozka. Takih prizorov ne manjka tukaj nikdar.

Čim bolj gre delo h koncu, tem manj je mogoče kaj zaslužiti. Podjetniki, podvzetniki, inženirji, trgovci, peki in vsi od kraja se ravnaajo po reku: „Zdaj, ali nikoli“, ter tako delavca potisnejo v ozadje. Delavci prihajajo polni upa in nade, da kaj zaslužijo, a se z ogorčenjem vdaajo, rekši: „Zastonj ne delamo, gremo pa drugam“. Samo Črnogorci in Macedonci, ti so edini, ki jih ne spravi preč ne težko delo, ne slaba plača, ne slaba hrana, ne nobena reč. To so vam pravi „šparmajstri“, ki desetkratkrat obrnejo vinar, predno ga dajo iz rok. Vsakih štirinajst dni je natlačen poštni arad s temi ljudmi, da človek, ki ima tam kako opravilo, je v zadregi.

Od sobote na nedeljo so ukradli neznani lički z Loma v Bači pod h. št. 4 več reči, potrebnih pri kuhinji in so jo pobrisali. Dobro bi bilo, da bi posvetili za njimi. Sicer so pa tatvine tukaj na dnevnem redu. Še iz žepa nisi varen, da ti ne itaknejo listnice.

Novice.

Zakrament sv. birme bode delil prevzvišeni knezo-nadškof binkoštno nedeljo v stolnici po slovesni sv. maši (ob 10. uri) ter ob 5. uri popoldne istega dne v cerkvi sv. Ignacija; binkoštni ponedeljek pa zopet dopoldne v stolnici ter popoldne ob 5. uri v škofijski kapeli.

Med binkoštno osmino se bode delil zakrament sv. birme vsak dan zjutraj ob 7. uri v škofijski kapeli.

Sv. mašniško posvečenje prejmejo nekateri gg. bogoslovci četrtoletniki iz tržaške in poreške škofije ter č. gosp. Ivan Meziniec, četrtoletnik za goriško škofijo.

Sv. obredi se bodo vršili binkoštni ponedeljek, torek ter soboto v binkoštni osmini v škofijski kapeli ob 8. uri zjutraj.

Za „Slovensko sirotišče“: P. n. gg. Josip Vižintin 20 v, Viktorija Zavnik 1 K, Terezija Silič 1 K, Ivan Gorjup, pek v Gorici 3 K 60 v kot nagrado za najdeno uro, Karol Čigon, vikar 3 K, N. N. 20 K 88 v, „Slov. Beseda“ 1 K, Černigoj Štefan 30 vin.

Bog vsem stotero poplačaj!

Uprava „Prim. Lista“ je prejela od „Slovenske Besede“ 1 K za „Šolski Dom“.

Premeščanje v politični stroki. — C. kr. namestnik je namestniškega tajnika dr. Bernarda Karminskega premestil iz Gradiške v Trst, okrajnega komisarja Josipa Gasserja pa iz Kopra v Gradiško.

Vabilo. — Društvo „Sloga“ bo imelo v četrtek 15. junija izreden občni zbor v svojih prostorih v ulici Vetturini št. 9 ob 11. uri predpoludne. Na dnevnem redu so poročilo novega odbora o svojem delovanju ter raznoterosti. Društveniki se aljudno vabijo, da se udeležijo občnega zbora v obilnem številu.

Upravni svet vipavske železnice je dobil od železniškega ministerstva do-

voljenje na eno leto, da sme meriti železniško progo, ki bi nadaljevala sedanjo vipavsko železnico od postaje v Ajdovščini mimo vipavskega Trga do Št. Vida v vipavski dolini. Namestništvo v Trstu in deželna vlada na Kranjskem sta že obveščeni o tem dovoljenju. Pri tej priliki bo treba paziti na to, da se bo mogla vipavska železnica po novem načrtu podaljšati še naprej do južne ali katere druge železnice.

Narodni kolek (rudeč ali rudekljat) je uvedel, kakor znano, akademično ferijalno draštvo „Adrija“ v korist „Šolskega doma“ v Gorici ter ma je s tem naklonilo izdatno podporo. Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je po tem vzgledu uvedla svoj kolek (zelenkast) v korist svojim zavodom.

Martin Luter gre! — Slovenski luterani so začeli razpošiljati med slovensko ljudstvo na Goriškem novi listič: „Blagovestnik“, ki je pisan v luteranskem smislu. Opozarjamo slovensko ljudstvo na to okolnost, da se ne bo dalo begati.

Izpred sodišča. — Pred okrožno sodnijo goriško so stali dne 5. t. m. 15 letni Jožef Pojavnik, 14½ letni Silvijo Kolenc, 15 letni Jernej Komel ter 13 letna Anton Žnidarčič in Jožef Albertini, vsi iz Gorice. Obtoženi so bili, da so baje poskusili vlomiti na praznik sv. Jožefa pri belem dnevu v družbi v trgovin Grinoverjovo in Versegnašijovo na tekalšču Frana Josipa, a da tamkaj niso mogli ničesar vkrasti, ker je bil denar v železni blagajni.

Nato so vlomili v mirodilnico Mazzoli-jevo, kjer so vkradli 23 K 40 h. Ko so že bili v prodajalnici, prišla je mimo iste Katarina Kolašin, v dotični hiši službojoča. Ko je jo eden izmed mladih tatov opazil, je zaklical: bežimo, na kar so fcs vsi zbežali proti gledališču in odnesli seboj zgoraj navedeni znesek.

Od gledališča so šli na seneni trg, kjer so se spravili v veliki prevozní voz gospoda Hvaliča, da se prepričajo o velikosti svojega plena.

Nato so šli v gostilno „Alla bella veduta“ in še nekatere druge, kjer so ves ukradeni denar zajedli in zapili.

„Nadebudne“ mladiče je poplačalo sodišče za njihovo delo prav dobro in sicer je prznalo Pojavniku, ki je bil že kaznovan radi tatvine, 5 mesecev težke ječe, poojstrena z jednim postom vsak mešec, Kolencu, ki je bil radi tatvine že policijsko kaznovan, 4 mesece težke ječe, poojstrene z jednim postom vsak mešec; Komelu 2 meseca težke ječe, Žnidarčič in Albertini pa bodeča, ker še nista stara 14 let, zaprta skozi en mešec v odločenem zapirališču.

Istega dne obsodilo je isto sodišče 19-letnega Jožefa Vogriča iz Gorice na 8-mesečno ječo zaradi javnega nasilstva. Vogrič se je namreč nasilno zoperstavljaj redarjem, ki so ga hoteli aretirati zaradi tega, ker je ukradel nekaj cigaret v krčmi g. Franceta Winklerja na Grčini.

Bolnik napadel zdravnika. — Neki Anton Miners v Korminu, katerega je zdravil že delj časa tamošnji zdravnik dr. Fabrovich, prišel je v ponedeljek k imenovanemu zdravniku. Ko se mu je zdravnik približal, skočil je Miners kakor blazen nanj ter ga dvakrat rnil s malim nožem in sicer jedenkrat na glavi, a drugikrat na prsih. Drugikrat sunil je Miners z nožičem tako močno zdravnika v prsa, da mu ga je zasadel v rebra. Rana je še precej nevarna. O Minersu govore, da je zblaznel.

Otrok zgorel. — Pri Voglarjih na Trnovem je zgorel te dni dveletni otrok France Čej, katerega je pustila mati v kuhinji samega s štiriletno sestro. Torej neprevidnost brez konca in kraja.

Tatvina. — V ponedeljek po noči so neznani tatje odnesli iz vile Klauudy štiri peteline in jednajst fazanov.

Izvoz sadja in vina. — Ker se večkrat dogaja, da se naše vino pri izvažanju po železnici zaradi prevelikega mraza pokvari, sestala se je te dni pri tuk. zbornici posebna enketa, ki se je bavila s vprašanjem kako priti v okom ti nepriliki. Večina te enkete bila je mnenja, da bi se morali napraviti posebni vagoni, v katerih bi po zimi temperatura ne smela nikdar pasti pod dvanajst stopinj C. Istotako bi se morali napraviti pa tudi posebni vagoni za prevažanje našega sadja, v katerih bi v poletnem gorkota ne bila večja od 12 stopinj C. Ob jednom naj bi bilo preskrb-

ljeno na železniških postajah tudi za primerna skladišča, v katerih bi bila temperatura po zimi in po letu primerna.

Iz Bovca nam pišejo: Na binkoštno soboto bomo imeli tukaj redko slavnost, krstilo se bode žida vojaka, kateri dobi krstno ime Ivan Krstnik.

Modras pičil otroka. — Iz Krepelj na Krasu nam pišejo, da je dne 27. m. m. modras pičil v roko 11-letnega Ivana Kobal, kateremu je roka takoj otekla in je deček padel v nezavest. Ali mesto, da bi dečka hitro nesli k zdravniku, so mu pričeli kačji pik „razgovarjati“. Vzlic vsemu „razgovarjanja“ se deček nahaja v smrtni nevarnosti.

Z Višarji se poroča: Ob lepem vremenu se je otvorila božja pot dne 1. junija. Takoj prvi dan je prišlo do 250 romarjev. Dobilí smo novo leco, lepo delo g. Progarja in Voglarja v Celovcu. Snega je ob potu na katerih krajih še meter visoko, a ga toplo solnce hitro topí.

Odpuščeni delavci. — Tržaški Lloyd je sklenil odpustiti par sto delavcev, češ, da mu nedostaja dela.

Toča v Istri. — V Humu, v podobni buzetske krajne občine, je toča v ponedeljek popoldne pokončala ves poljski pridelek. Padala je debela kakor orehi skoro pol ure ter pobežila polje, kakor da bi bil padel nanje sneg.

Nesreča pri streljanju proti toči. — V Kašcerji, blizu Pazina, so v ponedeljek proti večeru streljali proti toči. Med onimi, ki so streljali, bil je tud 65-letni Matej Bravar. Bravar je namreč koj po prvem strelu nasul v top smodnika. Ker je bil top še pregork, se je smodnik pri ti priliki vnel ter je hudo poškodoval Bravarja po obrazu in telesu. Prepeljali so ga v puljsko bolnišnico.

Obsodbe v zadevi tržaških bomb. — Državno pravdníštvo na Dunaju je uročilo glede Subana, Depaula in Salateja ugovor zaradi odmere kazni in ničnostno pritožbo proti razsodbi, s katero je bil Cozzi oproščen.

Kako vodiljo Lahi občinske volitve. — V petek so začele občinske volitve v Vižinadi v Istri. Ta dan je volilo tretje telo. Zmagali so Hrvatje — ali laška komisija jo je, ko je to videla, kar pobrisala, ter ni hotela voditi volitve nadalje. Ali je bil navzoč vladni zastopnik in kaj stori vlada proti takemu postopanju?

Hotel si je prerezati žile pri kazenski obravnavi. — Na Dunaju se vrši sedaj kazenska obravnava proti ponarejalcem denara, bratoma Liebel. Herman Liebel si je hotel, ko so preslišavali jedno pričo, s kosom stekla prerezati žile na desni roki. To je pa zapazil blizu stoječi stražnik terga prijel za roko. Liebel pa je začel kakor besen bítí okoli sebe in je nazadnje nezavesten padel na tla. Liebla so odnesli iz sodne dvorane, vsled česar je bila kazenska razprava prekinjena.

Slavlje prebitja predora skozi Karavanke se bo vršilo v soboto, dne 17. t. m. Predor je sicer danes že prebit, toda za sedaj so ga zazidali, da ga tedaj „slavnostno“ prebijajo.

Steklina pojavila se zopet po dvajsetih mesecih. — V občini Monte Fredine pri Napolju vgrizel je stekli pes meseca oktobra l. 1903 nekoga Antona Spera, katerega so poslali v Pasteurjev v zavod. Ko se je tam nekaj časa zdravil, in so bili mnenja, da je popolnoma ozdravil, poslali so ga domov. Sedaj po preteklih dvajsetih mesecih pa se je pri Speri zopet pojavila steklina in poslali so ga zopet v Pasteurjev zavod, kjer je pa v groznih bolečinah umrl.

Stari denar najden. — V Sevnici so našli delavci pri kopanju neke kleti glinasto posodo, v kateri je bilo nad 1000 raznih srebrnjakov iz 16 stoletja, kakor denar cesarja Maksimilijana I., Ferdinanda I. in raznih škofov. Denar je gotovo nekdo v oni dobi zakopal pred Turki.

Loterijske številke.

3. junija.

Dunaj 7 58 83 89 57
Gradec 26 62 77 78 30

Mladeníč

priiden, pošten, koji se razume pri konjih, dobi takoj dobro službo. Kje, pove iz prijaznosti upravništvo tega lista.

Zahvala.

Prav iskreno se zahvaljujem slavni zavarovalnici za življenje „Janus“ na Dunaju, oziroma podružnici v Trstu, za tako hitro in točno izplačilo zavarovalne glavnice s pripadki o smrti mojega soproga Antona Paškulin pri vsem nerednem plačevanju od strani zavarovanca.

Št. Andrej pri Gorici, dne 12. maja 1905.

Katarina Paškulin.

Vabilo
na

redni občni zbor

katerega sklicuje

„Hranilnica in posojilnica“

Kojsko-Smarten v Brdih
registrovana zadruga z neomejeno zavezo na dan

22. junija t. l. ob 3. in pol uri pop.
v šolskih prostorih
z navadnim dnevnim redom.

Ako bi ob določenem uri zbor ne bil sklepčen, vršil se bo pol ure pozneje v istih prostorih in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki bo sklepal ne glede na število udeležencev.

Načelstvo.

Kuharica želi službe

v mestu ali okolici. Nastopi lahko 15. maja ali pozneje. Eventualno vraščanja na upravništvo »Primorskega Lista« pod šifro „Štajerka 20“.

And. Fajt,

pekovski mojster, Gorica,
tekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna hiša), in podružnica št. 20.

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinjšega, kakor za nove maše in godove, kolače za birmance in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moka, fina peciva, fina vina in likerje po umerni ceni. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici
odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja
Jubilejne razstave na Dunaju l. 1898.

n v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetlobo
izvršuje naročila vsakovrstnega peciva
tudi najfinjšega, za nove maše in godove
kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubšeje.

Anton Krušič

krojaški mojster in trgovec v Gorici
Corso Gius. Verdi 33.

Izdeluje vsakovrstne obleke za vsaki stan in sleer za civilne, krojaške in državne uradnike. Za vse obleke je vedno v zalogi raznovrstno ravno kar došlo »sveže angleško in domače blago za bližajočo pomladansko sezono.

Ima zalogo gotovih oblek in suknj za vsaki stan.

o o o Cene zmerne. o o o

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici št. 25,
v Gorici,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Ceylon, Portoriko i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu isterko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč od 1/2 kila in ob enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14,
(blizu lekarne Gironeoli).

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. Oprava po najmodernejših slogih, posebno za spalne, jedilne in posetne sobe je po nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno poništvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloida, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiri ter razne tapečarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času. — Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegantnejšo sobno opravo, na katero se še posebej opozarja p. n. občinstvo!

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nosilce (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri nju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Jak. Šuligoj -- Gorica

urar c. kr. državnih železnic

Gosposka ulica št. 25.

priporoča svojo zalogo raznovrstnih ur po nizkih cenah. Posebno priporoča ura z znamko ZENIT in znamko OMEGA, katere so najboljše in jako natančne ure. Jamčenje pet let.

Priporoča tudi zalogo šivalnih strojev za raznovrstna dela, kakor umetno vezanje iz najboljše tovarne, katera slovi kot ena najboljših na svetu. Zalogo imam tudi pri Sv. Luciji.

Pozor

Pozor

Najbolje stiskalnice za vino

Stiskalnice za vino.

in za MASLINE so stiskalnice „ERCOLE“ najnovejšega in izvrstnega sestava s pristojem za dvostruki in trajni pritisk; zjamčena največja izraba, več od vseh drugih stiskalnic; najboljše automatične škropilnice za trte patent.

„SYPHONIA“, koje delajo same, brez obračanja.

Mlini za grozdje, vočje in masline. Robkalnice z mastilom za grozdje. Plugi za vinograde, sušnice za vočje, kakor tudi za vse proizvode rastlinske, živinske in rudne. Hidraulične stiskalnice, stiskalnice za seno, slamo itd. za ročno delo. Mlatilo za pšenico, čisto za žito, pr birole mečkalo za krmo in mlini za brašno, ročni in. razne velike kosti, plugi, ter vseh drugih gospodarskih strojev

Izdelujejo in popravljajo s jamstvom kot posebnost najnovejše, izborne, obistinite, pripoznate najboljše in odlikovane trdka

PH. MAYFARTH IN DR.

gospodarskih in vinarskih strojev, na Dunaju, Taborstrasse šte. 71.

Odlikovani v vseh državah sveta z več kot 530 zlatih, srebrnih in počastnih kolaju. Iustrovani ceniki in mnogobrojna izpričevala pohvalna. Prekupel in zastopniki dobro doš

Samodelujoča škropilnica

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
z znamko sv. Antona Padovanskoga.

(Varstvena znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepje želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrivost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. šte. 9.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:

na menico po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo pa po 5%

z 1/8% upravnega prispevka za vsakega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge ostane nespremenjena.